

MOCIÓ DE SUPORT A LES PERSONES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT ECONÒMICA PER TAL DE GARANTIR EL SUBMINISTRAMENT ENERGÈTIC BÀSIC

Una part de la població del nostre país té enormes dificultats per accedir a la llum, l'aigua o el gas o per fer front a les factures derivades d'aquests serveis bàsics. Aquesta problemàtica, que s'ha accentuat en els darrers anys per efecte de la crisi econòmica, descriu una realitat que ve d'alguns anys enrere i que ha estat anomenada, recentment, com a pobresa energètica.

La perllongada crisi, la precarització laboral i l'increment de l'atur han provocat que moltes famílies tinguin evidents dificultats per assumir el preu dels subministraments. Segons l'enquesta de condicions de vida corresponent al 2011, a Catalunya hi ha 193 mil llars (un 6,9% del total) que no poden assumir la despesa de mantenir l'habitatge a una temperatura adequada. A banda d'això, les intervencions de les entitats socials deixen entreveure l'increment de la problemàtica en els darrers anys. En el període de 2007 a 2010, per exemple, s'ha duplicat el número de famílies que reben una ajuda de Càritas per tal de pagar la factura de l'energia. En el mateix sentit, el cinquè estudi de l'Observatori de la Vulnerabilitat de la Creu Roja, dedicat a l'habitatge i elaborat a partir d'una enquesta a 16.059 usuaris i usuàries atesos per aquesta entitat, posa en evidència que el 71% d'aquests tenen «dificultats greus per poder pagar els rebuts» i que un de cada tres acumula deutes per aquest concepte. Tot i aquestes dades, resulta extraordinàriament complicat conèixer amb precisió el col·lectiu de gent afectada per la pobresa energètica, per la qual cosa es fa més necessària una actitud proactiva per part de les empreses subministradores i les administracions públiques i una coordinació efectiva amb els serveis socials bàsics per tal de detectar els col·lectius més vulnerables.

En aquest sentit, esdevé absolutament necessari protegir els sectors especialment vulnerables de la interrupció dels serveis bàsics. Diversos estudis vinculen la pobresa energètica amb afectacions sobre la salut física, especialment entre els sectors més vulnerables, com ara els infants, la gent gran o les persones amb malalties com ara asma, bronquitis o les al·lèrgies. També tenen una repercussió evident en el rendiment físic i intel·lectual de les persones i poden incidir en la inestabilitat familiar o en el fracàs escolar.

La pobresa energètica ha estat abordada, a través de diferents fórmules i amb més o menys efectivitat, per part de les administracions públiques. Alguns ajuntaments han vehiculat mecanismes d'intervenció, coordinats amb les empreses subministradores, ja sigui a través d'actuacions preventives i de detecció o, fins i tot, de fons socials per fer front a les situacions de necessitat.

El passat 23 de desembre la Generalitat de Catalunya va aprovar un decret-llei de mínims pel qual es modificava la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya amb la voluntat d'actuar davant del problema conegut com a pobresa energètica i atendre la situació d'urgència social de moltes famílies en situació de vulnerabilitat. Entre d'altres la norma pretenia fer efectiva la moratòria amb la qual no es pugui tallar ni la llum ni el gas a aquelles famílies en situació de vulnerabilitat

Recentment el govern espanyol ha recorregut el decret-llei al Tribunal Constitucional i aquest l'ha admès a tràmit i n'ha acordat la suspensió cautelar per un termini inicial de cinc mesos. L'acció de l'executiu estatal la fonamenta en la consideració que envaïa les seves competències, ja que defineix les persones en situació de vulnerabilitat econòmica, cosa que considera que suposa una discriminació respecte a la resta de ciutadans de l'estat.

El govern de l'estat també recrimina que el subministrament no es pugui tallar de novembre a març i que es pugui pagar entre abril i octubre, cosa no prevista en les lleis espanyoles i que tindria repercussió directa sobre els ingressos del sector elèctric i afectaria la resta de consumidors espanyols.

Al mateix temps denuncia que les energètiques i les administracions públiques puguin arribar a acords, ja que això només ho pot fer el govern de l'estat. I finalment acusa el Govern català de no preveure cap forma de finançament de les mesures adoptades.

L'hivern passat van acollir-se al decret Llei 500 famílies. Ara amb la seva suspensió cautelara aquestes famílies es troben absolutament desemparades, fent recaure en els serveis socials dels ajuntaments les actuacions per pal·liar-ne les conseqüències. Actualment ens tornem a trobar a les portes de l'hivern i, per tant, altra cop les famílies en situació de vulnerabilitat es poden trobar en greus situacions pel que fa al subministrament de gas i electricitat, mentre el Decret Llei continua suspès i per tant suspesos els mínims elements protectors d'aquest col·lectiu previstos en aquest decret llei.

Per aquest motiu ERC proposa al Ple l'adopció dels següents acords:

- 1.- Manifestar el seu total rebuig a la presentació del recurs d'inconstitucionalitat per part del govern de l'Estat, per l'atac que representa a les competències de la Generalitat de Catalunya i pels efectes sobre la part més vulnerable de la població deixant desprotegides a moltes famílies que es troben en aquestes condicions.
- 2.- Demanar al Govern de l'estat que per tal de no deixar sense cobertura a aquest col·lectiu, de forma urgent retiri el recurs de d'inconstitucionalitat al decret llei 6/2013, de 23 de desembre, pel qual es modifica la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya.
- 3.- Trametre aquests acords al govern de Catalunya, al govern de l'estat i a totes les entitats de la ciutat que actuen en l'àmbit del col·lectiu de famílies en situació de vulnerabilitat.

Jordi Ibern i Tortosa
President Casal Francesc Layret d'ERC-El Prat

El Prat de Llobregat, 03 de novembre del 2014